

Библиотечният фонд е пренареден, като “важни и съвременни съчинения” се поставят на “видно за читателите място”. Вестниците се подреждат “по имена” и годишнини.

1901

Отговорник и уредник на Библиотеката е Иван Пеев-Плачков, дописен и действителен член, деловодител на БКД.

1902-1908

Нарастване на библиотечния фонд чрез засилено финансиране, активен обмен и дарения. Подвързват се периодичните издания. Подарените лични библиотеки се обособяват в отделни сбирки.

Библиотеката е преместена в ново специално обзаведено помещение.

1911

Библиотеката на Българското книжовно дружество /БКД/ се преименува в Библиотека на Българската академия на науките /БАН/ след преобразуването на БКД в БАН.

Въвежда се задължително депозиране в Библиотеката на трудовете (или на техни отпечатъци) на всички членове на БАН. Библиотечният фонд достига до 7460 т. българска и чуждестранна литература.

Библиотеката се ръководи от Иван Пеев-Плачков, дописен и действителен член, деловодител, секретар на БАН.

1913

Съставя се частичен систематичен каталог по системата на Ф. Зьонекен.

1914

Назначава се първият нещатен библиотекар - Щерьо Джаванаков със задача да организира каталозите.

1915

Назначава се първият щатен библиотекар - писателят Рачо Стоянов, за завеждащ Библиотеката. Той разширява дейността за обогатяване на фонда с литература от български автори. Библиотеката се премества в нова сграда.

1925

Назначава се втори щатен библиотекар - Харитина Пеева-Борова, която е библиотечен специалист.

1926

Създава се нов азбучен каталог, наречен о с н о в е н.

1929

Библиотеката се организира в специално помещение в новопостроената сграда на БАН, където се намира и понастоящем. Разполага с книгохранилище, стая за списания, две стаи за студии на членовете на БАН и една работна стая за библиотекари.

1930

Завършва сигнирането и подреждането на библиотечния фонд.

1932

Прави се пръв опит за изработване на предметен каталог.

1936

Организира се и се открива академична читалня за професори и студенти с 32 работни места благодарение на дарението на акад. Стефан Панаретов, дописен и редовен член на БАН. Според волята на дарителя читалнята е назована на неговото име. За завеждащ е назначена Харитина Пеева-Борова.

Поставя се начало на първите социологически наблюдения над читателите и четенето в българските библиотеки. Наблюденията се провеждат до 1940 г.

1938

За помощник-библиотекар е назначен Александър Панчев.

В книгохранилището се монтират секретни ключалки, вземат се мерки против пожар.

Разположението на библиотечните документи се онагледява с надписи.

1939

По решение на Управителния съвет на Академията се съставя Комисия в състав: Стоян Аргиров, действителен член, ковчезник на БКД и БАН, Юрдан Трифонов, действителен член на БАН и Иван Пеев-Плачков, които да изработят "Правилник за читалнята "Акад. Стефан Панаретов".

1940

Учредява се първият четиричленен Библиотечен комитет с председател Стоян Романски, член-кореспондент, действителен член и секретар на БАН, и членове, избрани от клоновете на Академията (Историко-филологически, Философско-обществен и Природо-математически). По решение на Управителния съвет на Академията се извършва ревизия - инвентаризация на наличността на академичния фонд. Въвежда се строга отчетност и се осъществява връзка между счетоводните документи и инвентарната книга. Установява се, че книжовното имущество възлиза на 44 098 т.

Съставя се първият топографски каталог на базата на азбучния (основния) каталог.

В службата за домашен прочит се въвежда картотека от заемни листове, наредени по дата на заемане на книгите. За литературата, изпратена по книгообмен или дарение, се съставят описи, в които се посочват получателя, теглото на пратката и пощенските разноски.

За завеждащ Библиотека е назначен Александър Панчев.

1941

Съставя се нов азбучен каталог на книгите.

Съставя се първият азбучен каталог на периодичните издания.

Съставя се първата картотека на речници и енциклопедии.

Изработва се първата картотека на статии на членовете на Академията, публикувани в списания и сборници, издания на Академията.

Назначава се нов библиотекар - Радка Букурещлиева.

1942

Създава се първата филиална книжовна сбирка в "Служба за български речник" - научно отделение на Академията.

1943

Библиотечният фонд се евакуира в с. Бистрица, Софийско, и се спасява от унищожение по време на бомбардировките над София през м. март и април 1944 г., които тежко засягат сградата на БАН.

1945

Библиотечният фонд се пренася от с. Бистрица в сградата на БАН и се подрежда. Библиотеката се открива за посещение и за обслужване на читателите.

1947

Библиотеката придобива права на депозитна библиотека за националната издателска продукция.

Поставя се начало на изграждане на специалните библиотеки към академичните научни подразделения и на академичната библиотечна мрежа.

Назначава се първият директор на Библиотеката - проф. Елена Савова.

1948

Библиотеката получава статут на Централна библиотека, осъществяваща методическо ръководство и координация на библиотеките от академичната мрежа.

Поставя се начало на централизирано комплектуване и каталогизация. Пристъпва се към изграждане на централни азбучни и систематични каталози.

Организира се печатна база за размножаване на каталожни картички за специалните библиотеки от академичната библиотечна мрежа.

1949

Централната библиотека получава права на Научен институт на БАН (Закон за БАН, 1949 г., чл. 16).

Преминава се към централизирано финансиране на комплектуването.

Обособява се фонд “Академика”.

Съставя се централен географски каталог на периодичните сборници, публикувани от български и чуждестранни академии, научни дружества, университети, архиви, музеи.

1950

Преминава се към централизиран международен обмен.

Начало на нова форма на читателско обслужване — ежеседмични изложби на новопостъпила литература.

1951

Изгражда се нова структура на Централната библиотека и на нейната мрежа. Създава се отдел “Институтски библиотеки” (днес сектор “Специални библиотеки на постоянните научни звена на БАН (ПНЗ на БАН)” със задача - координационна, консултантска и квалификационна дейност за библиотеките от академичната библиотечна мрежа.

Обособява се самостоятелен отдел “Справочно-библиографски” (днес отдел “Библиографско-информационно обслужване”).

Създава се самостоятелна служба “Международен книгообмен”.

Изработва се първата картотека “Дезидерата” за ретроспективно и текущо комплектуване на българска и чуждестранна литература.

1952

Обособяват се фондове от старопечатни книги, дисертации, картографски, нотни и графични издания.

Начало на междубиблиотечното заемане на литература от страната.

Начало на международното междубиблиотечно заемане на литература от чужбина.

Начало на дейността за съставяне и публикуване на сериите “Специална библиография” и “Биобиблиографии на български учени”.

Начало на профилирано комплектуване. Изработва се първият “Тематичен план за комплектуване”.

1953

Създава се специализирана библиотекостроителска сбирка с азбучен и топографски каталог (днес обособен фонд по библиотекостроителство и библиография).

1954

Създава се сводна систематична картотека на справочните издания.

Поставя се начало на изграждането на фонд от микроносители.

1957

Централната библиотека придобива статут на Център на специалната библиография в България (ПМС N 167 от 17 юли 1957 г.).

Утвърждават се принципите на профилирано комплектуване и координация на библиотечния фонд.

Учредява се първата “Координационна комисия по комплектуване” (днес Комисия “Библиотечни фондове”).

1958

Създава се отдел “Научна и техническа информация и документация”, по-късно прераснал в самостоятелен Център за научна информация.

1959

Начало на публикуване на периодичния сборник “Известия на Централната библиотека при Българската академия на науките” (1959-1973 г.).

1964

Служба “Международен книгообмен” се обособява в самостоятелен отдел (днес “Международен обмен на публикации”).

1970

Централната библиотека получава статут на научноизследователски институт по библиотекознание, специална библиография и научна информация в областта на природните, математическите и обществените науки (ПМС N 2 от 20 януари 1970 г.).

1972

Централната библиотека до 1992 г. е включена в структурата на научно обединение “Център за научна информация с Централна библиотека и Научния архив” с директор акад. Азаря Поликарпов. Директор на библиотеката е проф. Елена Савова.

1975

Начало на публикуване на изданието “Проблеми на специалните библиотеки. Тематичен сборник”.

1979

Начало на автоматизация на библиотечно-библиографските процеси.

1981

Начало на провеждане на вторичен подбор на библиотечните фондове.

1983

В специално обзаведена сграда се организира съвременен депозиториум за малкоползвана литература.

1989

За и. д. директор е назначен Борислав Стоянов.

1992

За директор е избран ст. н. с. д-р Динчо Кръстев.

Централната библиотека получава статут на депозитна библиотека за изданията на Световната банка.

Установява се достъп до Интернет. Централната библиотека е първата библиотека в България със собствен E-mail адрес.

1993

Изгражда се нова организационна структура на Централната библиотека. Създава се отдел “Автоматизация на библиотечно-библиографските процеси.”

1995

Изгражда се компютърна локална мрежа и се осигурява 24-часов достъп до Интернет.

1996

24 юни

Общото събрание на БАН приема “Правилник на Централната библиотека на Българската академия на науките”.

1997

В Интернет се публикува страница на Централната библиотека <http://www.cl.bas.bg>

2000

Изгражда се нова организационна структура на Централната библиотека. Създават се: отдел “Управление на информационните ресурси”; сектор “Чуждестранна българистика”.

Начало на публикуване на изданието “Българистика/Vulgarica. Информационен бюлетин”.

2001

22 април

Централната библиотека сключва договор с израелската фирма ExLibris Ltd за закупуване на интегрираната автоматизирана библиотечна система ALEPH500.

Научната група и водещи специалисти от Централната библиотека разработват изследователски и приложни проекти в областта на библиотекознанието, библиографията и автоматизацията на библиотечно-информационните дейности.

2002

Адаптира се интегрираната автоматизирана библиотечна система ALEPH500.

Провежда се обучение на библиотечния персонал.

Начало на тестване на ALEPH500 за шестмесечен период.

2003

1 януари

Внедрява се интегрираната автоматизирана библиотечна система ALEPH500 за управление на библиотечните и информационните ресурси. Каталогизират се всички новопостъпващи библиотечни документи съгласно формат MARC21 (Mashing Readable Catalogue21) и AACR2 (Anglo-American Cataloging Rules. 2 ed.). Начало на изграждане на електронен каталог и на Оторизирана база данни за предметните рубрики и Оторизирана база данни за авторска отговорност, която представя учените на БАН и техните научни постижения.

Участие в информационни и компютърни мрежи и системи за кумулиране, обработка и предоставяне на информация за науката в България.

Осъществяване на достъп до чужди бази данни.

На базата на протокол Z 39.50 се обменят данни с библиотеки в света — Конгресната библиотека на САЩ, Британската библиотека, Руската държавна библиотека, Информационната система на библиотеките на Оксфордския университет, Центъра за дигитални информационни услуги в Израел, Библиотеката на Унгарската академия на науките и др.; а в България - с библиотеките на Техническия университет и Нов Български университет.

Въвежда се принципът на текущо обучение на библиотекари за работа в интегрираната автоматизирана библиотечна система ALEPH500.

Начало на първата цялостна инвентаризация (проверка) на библиотечните документи в Централната библиотека.

2004

Начало на ретроконверсия на библиотечни документи от фондовете на Централната библиотека - книги от фонда на читалнята “Проф. Стефан Панаретов”.

Централната библиотека израства като методически център за разпространение на формата

MARC21 в България. Централната библиотека се превръща в координационен център в страната по международния формат **MARC21** и **AACR. 2 ed.**

Създава се модел за описание на копия на славянски ръкописи според формат **MARC21**.

Изгражда се електронен каталог на библиотечни документи от фонда на библиотеката на Софийския исторически музей на базата на автоматизираната библиотечна система **BASLIB** по съвместен проект на Централната библиотека с ОП “Стара София” със Софийски исторически музей.

декември

Начало на дигитализация на микрофилми на славянски ръкописи, получавани от Британската библиотека.

Разработва се дългосрочна програма за продължаващо обучение на библиотекари от специалните библиотеки на БАН с оглед ретроконверсия на библиотечните документи, съхранявани в техните фондове.

2005

Начало на съвместен проект на Централната библиотека с Института за литература на БАН и Британската библиотека “Машинночитаемо описание и каталог на средновековни ръкописи”.

Начало на каталогизиране на копия - микрофилми, фотокопия, **CD, DVD, на средновековни славянски** ръкописи, съхранявани в библиотеки в България, Великобритания и Русия, и представяне в електронния каталог на Централната библиотека. Изграждане на логическа база данни на микрофилми на славянски ръкописи, съхранявани в Централната библиотека.

Начало на ретроконверсия на библиотечните документи в специалните библиотеки на БАН.

2006

Ускорено дигитализиране на копия на славянски ръкописи. Разширяване на логическата база данни на микрофилми на славянски ръкописи с такива на гръцки, сръбски, руски, румънски, латински, грузински, арменски, еврейски и др. езици.

Разширяване на проекта и присъединяване към него на Библиотеката на Руската академия на науките в Санкт-Петербург.

Разработване на съвместен проект със Софийския исторически музей за изграждане на електронен архив на художествената сбирка на Музея за представяне в Интернет на базата на автоматизираната библиотечна система **BASLIB**.

2007

Централната библиотека сключва договор за сътрудничество с **OCLC — Online Computer Library Center (WORLDCAT)**, което я превръща в първата и единствена библиотека в България, която подава библиографски записи.

Централната библиотека преминава към версия 16 на **ALEPH500**.

Начало на изграждане на дигитална библиотека от копия на славянски ръкописи.

Завършване на ретроконверсията на библиотечните документи от личната колекция на Феликс Каниц, чуждестранен член на БКД, и на книгите от фонда на читалнята “Акад. Стефан Панаретов”.

Начало на ретроконверсия и дигитализация на колекциите от старопечатните книги 1806-1878 г.; български периодични издания 1844-1944; руски имперски книги 1700-1917; личната библиотека на Никола Милев.

Начало на публикуване на електронното издание “Информационен бюлетин на Централната библиотека на БАН”.